

PARTEA ÎNTÂI:

Un soare rece

La cinci după-amiaza, oră târzie pentru martie, albastrul curat al cerului de deasupra Romei începuse să pălească și transparența albastră a străzilor înguste căpătase opacitatea ușoară a aburului. Cupolele bisericilor străvechi, bombate deasupra acoperișurilor ascuțite, ca sânii unor gigantice femei întinse cu fața în sus, se scăldau încă în lumina aurie, la fel ca imensa cascadă de trepte de piatră care coborau din Trinita di Monte spre Piazza di Spagna. De-a lungul întregii zile, acea fântână de trepte împrăștiată în falduri bogate strânsese la un loc mulțimea de iubitori ai soarelui, persoane fără o ocupație legală sau permanentă, și, treptat, pe măsură ce soarele cobora, această hoardă dezordonată se urcase tot mai sus, așa cum

în vreme de potop sinistrații se cațără pe dealuri, în timp ce apele cresc. Cei care nu plecaseră încă se îngrămădeau acum pe treptele cele mai de sus pentru a primi salutul de rămas-bun al soarelui. Îl primeau cu un aer de adorație pe fețele și pe mâinile lor liniștite, căci în prezent mai toți tăceau și stăteau aproape nemișcați. Tovarășii lor mai plini de viață, puștii vânzători de țigări americane contrafăcute, pentru care Scările Spaniole erau un loc numai bun unde să dispară la nevoie și să apară din nou când situația o cerea, și mult mai norocoșii călugări cerșetori, cu teancuri de bancnote soioase pe care le numărau pe ascuns, păraseau deja mica *piazza* din capul scărilor și coborau în dezordine pe străzile ce aveau să-i poarte până la urmă spre Via Veneto, unde la această oră se îmbulzeau turiștii americani.

În mijlocul acestei adunări pe cale să se împrăștie din Piazza Trinita di Monte, se afla figura nemișcată a unui tânăr care părea că așteaptă un anumit semnal dinspre ferestrele de sus sau de la terasa unui

vechi *palazzo*, ce flanca partea superioară a Scărilor Spaniole. Frumusețea lui era remarcabilă chiar și pentru o provincie în care lipsa ei la un bărbat tânăr reprezintă cu adevărat o excepție. Era genul de frumusețe celebrată în sculpturile eroilor de la fântânile Romei. Două lucruri o mascau într-o câtva, aspectul sărăcăcios al hainelor și aerul că ascundea ceva. Singura piesă decentă de îmbrăcăminte pe care o purta era o manta neagră, prea mică pentru trupul lui. Reverul lăsa să se vadă un triunghi de piele goală, albă ca fildeșul; nu părea să poarte cămașă. Marginile de jos ale pantalonilor erau ferfeniță. Picioarele goale se zăreau prin găurile imense din pielea pantofilor. Dădea impresia că vrea să scape de atenția pe care frumusețea lui o atrăgea, pentru că ori de câte ori întâlnea o privire, se întorcea imediat în cealaltă parte. Își ținea capul în jos și corpul ușor înclinat înainte. Cu toate acestea, părea a fi în alertă. Încordarea de pe fața lui sugera că era tot timpul pe cale să strige sau să ridice mâna în semn

de salut sau de chemare imperioasă. Însă stătea acolo de o bună bucată de vreme și nu primise încă nici un semnal și nici nu venise momentul pentru chemare sau salut. Atenția și tensiunea sa nu slăbiseră deloc și, când pe terasa de la etajul cinci deasupra nivelului *piazzetei* apărură două siluete, atenția îi spori. Terasa aceluia *pala-zzo* mai prindea încă razele în declin ale soarelui și avea să le prindă poate pentru încă cincisprezece minute după ce Scările Spaniole le abandonaseră până în ziua următoare. Cele două siluete de pe terasa de sus erau ale unor femei îmbrăcate în blănuri închise la culoare, cu gulerile ascunzându-le atât de mult fețele, încât păreau, văzute de jos, două păsări exotice uriașe, stăpâne ale genunii. Tânărul le privea cu atâta teamă, de parcă ar fi fost niște păsări răpitoare, gata în orice moment să se năpustească asupra lui și să-l înhațe în gheare. În timp ce se uita la ele și părea că așteaptă ceva, schiță cu gura o grimasă de disconfort și, ferindu-se, de teamă să nu trădeze un lucru atât de rușinos, își

strecură degetele lungi și reci înăuntrul mantalei negre și își apăsă centrul cald și dureros al corpului, unde foamea se cuibărise de multe zile și nopți, încă de când venise dintr-un oraș dintre dealurile de la sudul Romei, și fu aproape sigur că nici în seara asta nu-l va părăsi. Pe când se gândea la asta, remarcă în treacăt figura unui turist american care se oprise la mică distanță de el, sub obeliscul egiptean ale cărui inscripții criptice păgâne părea că le studiază. Dar tânărul știa că mâna din buzunar se pregătea să scoată un pachet de țigări și că una îi va fi oferită și lui. Dacă avea să fie acceptată, oferta aceea urma să aducă după ea și altele, alungând foamea și toate celelalte lipsuri pentru următoarele zile. Fără a-l privi încă pe străin, ochii săi cântăriră valoarea aparatului de fotografiat ce atârna de o curea de piele pe umărul lui, brățara de aur de la încheietura mâinii și chiar mărimea aproximativă a cămășii și a pantofilor. Dar când turistul american făcu exact așa cum se așteptase el, scutură scurt din cap, se mută

câțiva pași mai încolo și continuă să pân-
dească nemișcat partea de sus a vechiului
palazzo; căci, atunci când are întâlnire cu
măreția, un bărbat nu va îndrăzni să se
plece în fața tihnei...

*

Doamna Stone avea o anumită măreție
care luase locul frumuseții ei de altădată.
Faptul că își pierduse frumusețea deve-
nise real pentru ea nu demult și, din când
în când, era și uitat. Putea fi uitat, uneori,
în amurgul filtrat prin draperiile de mă-
tase ale dormitorului ei, unde oglinzile
dezvăluiau o imagine într-o focalizare
discret ambiguă. Putea fi uitat, uneori, în
compania italienilor, care nu o văzuseră
niciodată altfel decât era acum, și care
aveau, de altminteri, darul unei ipocrizii
îngăduitoare. Însă doamna Stone evitase
instinctiv contactul cu femeile pe care le
cunoscuse în America și ale căror priviri,
dacă nu și vorbe, aveau tendința de a fi de
o sinceritate inconfortabilă. Cea care-o

Însoțea acum pe terasa apartamentului era cineva pe care, ca tânără fată, o cunoscuse îndeaproape, dar pe care n-o mai văzuse de atunci aproape deloc. În dimineața aceea se întâlniseră întâmplător în departamentul bancar de la American Express. Pentru astfel de întâlniri, doamna Stone avea o frază tip de evitare. „Cât mă bucur să te văd, dar tocmai sunt în drum spre aeroport!“ Cealaltă putea sau nu să o creadă, nu conta, important era că scăpa extrem de rapid. În dimineața aceasta, totuși, nu reușise să rostească fraza. Atitudinea celeilalte femei fusese copleșitor de agresivă. Răzbise drept prin tehnicile de apărare pe moment paralizate ale doamnei Stone. Poate că în parte capitularea fusese și voluntară, fiindcă era adevărat că mai târziu doamna Stone simțise – și aproape că recunoscuse în sinea sa – nevoia de a discuta anumite lucruri din viața ei cu cineva pe care să-l fi cunoscut bine în trecut. Sunt momente când viața e umbrită de un sentiment al irealității, când nu mai există definiții, când voința rațională, sau ceea

ce a trecut drept asta înainte, își pierde controlul sau pretenția la el. În astfel de momente se ivește un sentiment de răătăcire, de înecare într-un univers de șuvoaie sau aburi gata să se învoldureze. Aceasta era starea de care doamna Stone devenise conștientă de curând și se gândea că ar fi putut să fixeze sau măcar să clarifice un pic lucrurile, dacă ar fi reușit să vorbească despre ele, oricât de ocolit, cu cineva din propria ei țară, cu care avusese cândva o legătură foarte strânsă. Așa că îi spusese lui Meg Bishop: „Da, vino după-masă pe la mine și vom putea sta de vorbă. Am atâtea să-ți spun.“ Dar puțin mai târziu, doamna Stone începuse să se sperie de iminenta rostire a adevărului. Era ca și cum tocmai consimțise să se supună unei operații al cărei rezultat ar fi putut fi fatal, și în ultimul moment și-ar fi pierdut curajul să o facă. Chiar înainte de ora la care Meg Bishop ar fi trebuit să ajungă în apartamentul ei, doamna Stone invitase și alte persoane. Umpluse apartamentul cu noile ei cunoștințe, folosindu-le ca pe un scut împotriva

trecutului. Spera că n-o să se ivească prilejul pentru discuții confidentiale, dar de Meg Bishop nu scăpai cu una, cu două. Era hotărâtă să aibă acea conversație pe care doamna Stone dorea acum atât de mult s-o evite și, o dată în plus, tehnicile de apărare ale doamnei Stone se dovediră ineficiente în fața asaltului frontal al celeilalte.

Meg Bishop era o ziaristă care scrisese o serie de cărți sub titlul generic de *Meg vede*, toate având legătură cu cataclismele lumii moderne, străbătând istoria de la Războiul Civil din Spania până la actualele lupte de gherilă din Grecia. Zece ani de contacte cu ofițeri superiori și magnați din politică șterseseră orice urmă șovăielnică de efeminare din vocea și din manierele ei. Din nefericire, nu alesese să poarte taiorul clasic ce s-ar fi potrivit atât cu vocea incisivă și tunătoare, cât și cu aerul ei alert, militaros. Haina maiestuoasă de nurcă pe care o purta, perlele și rochia de seară din tafta care se zărea pe dedesubt îi dădeau mai degrabă aspectul șocant al unui travestit, ca și cum mătăhălosul

căpitan al unei canoniere ar fi apărut deghizat într-o doamnă înstărită din înalta societate. Cu siguranță, în firea ei nu se găsea blândețea de care doamna Stone simțise că are nevoie. Puteai găsi un spirit de observație pătrunzător și o putere de analiză subtilă – tocmai lucrurile pe care doamna Stone își dorea cu disperare să le evite în momentul acesta. Încercase să-și țină musafira americană ocupată cu italienii, însă nu se legă nimic între ei. Domnișoara Bishop îi dădu clar de înțeles că îi displace felul în care arătau acești oameni, își rezumă salutarile la un șir de mormăieli abia perceptibile pe măsură ce doamna Stone o conducea de la un grup la altul, iar aceasta din urmă se zăpăci în așa hal încât nu-și mai aminti numele oaspeților săi, le încurcă titlurile și, când în cele din urmă ieși din caruselul prezentărilor, deși îi era groază să rămână singură cu Meg Bishop, era mult prea slăbită ca să se opună mâinii ferme ce o îndrepta spre terasa unde nu se afla nimeni care să le întrerupă conversația.